

Elementi elektronike

21.01.2017.

Ispit traje 3 sata. Studenti koji su položili kolokvijum rade zadatke 4-8 u trajanju od 2 sata. Na ispitu je dozvoljeno korišćenje samo pribora za pisanje i neprogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke za zadatak koji nije raden u odgovarajući kvadratič upisati X. Ako je položen kolokvijum na naslovnoj strani u kvadratiće za zadatke 1-4 upisati KOLOKVIJUM. Za prolaz je potrebno 51 poen uz uslov da se na zadacima označenim sa * (teorija) dobije više od 10 poena, odnosno više od 6 poena za studente koji su položili kolokvijum.

1.* (5 poena)

a) (3p) Opisati i pomoću odgovarajućeg crteža ilustrovati generisanje struje drifta. Za ilustraciju koristiti komad poluprovodnika koji sadrži samo slobodne elektrone. Na crtežu označiti smer struje drifta elektrona.

b) (2p) Napisati izraz za gustinu struje drifta koji odgovara primeru iz tačke (a) ovog pitanja i navesti značenje svih veličina koje figurišu u ovom izrazu.

2.* (5 poena)

a) (3p) Nacrtati šemu mernog kola za snimanje ulazne staticke strujno-naponske karakteristike NPN tranzistora i grafički predstaviti ovu karakteristiku.

b) (2p) Izvesti izraz za ulaznu dinamičku otpornost bipolarnog tranzistora.

3. (15 poena) Za diodno kolo sa slike 3 odrediti i nacrtati karakteristiku prenosa $v_I(i_U)$. Poznato je $R = 1 \text{ k}\Omega$, $V_D = 1 \text{ V}$, $V_Z = 3 \text{ V}$ i $V_{CC} = 5 \text{ V}$.

4. (15 poena)

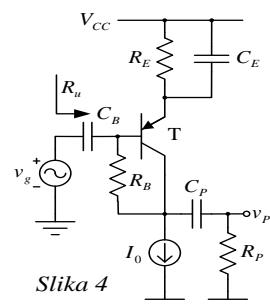
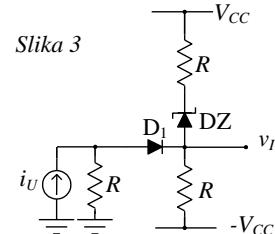
Na slici 4 prikazan je jednostepeni pojačavač sa bipolarnim tranzistorom u konfiguraciji sa zajedničkim emitorom.

a) (4p) Izračunati struju kolektora tranzistora u odsustvu naizmeničnog pobudnog signala.

b) (9p) Nacrtati ekvivalentnu šemu pojačavača za male signale i izvesti izraze za naponsko pojačanje i ulaznu otpornost ovog pojačanja.

c) (2p) Izračunati vrednosti pojačanja i ulazne otpornosti ovog pojačavača.

Poznato je: $V_{CC} = 12 \text{ V}$, $I_0 = 10 \text{ mA}$, $R_B = 10 \text{ k}\Omega$, $R_E = 200 \Omega$, $R_P = 1 \text{ k}\Omega$, $C_B = \infty$, $C_P = \infty$, $C_E = \infty$, $\beta = 100$, $|V_{BE}| = 0.7 \text{ V}$, $r_{ce} = \infty$, $V_T = 25 \text{ mV}$.

5. * (11 poena)

a) (5p) Nacrtati električnu šemu neinvertujućeg pojačavača sa operacionim pojačavačem. Izvesti izraz za ulaznu otpornost ovog pojačavača ako upotrebljeni operacioni pojačavač nije idealan.

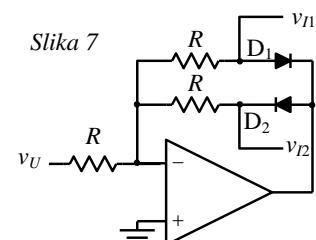
b) (2p) Nacrtati električnu šemu neinvertujućeg pojačavača sa operacionim pojačavačem koji ima naponsko pojačanje $A_V = 1$ koristeći minimalni broj elektronskih komponenti.

c) (4p) Nacrtati električnu šemu diferencijalnog komparatora koji se napaja iz izvora napajanja V_{CC} i grafički predstaviti funkciju prenosa ovog kola ako je prag diskriminacije V_R .

6. * (9 poena)

a) (5p) Izložiti postupak realizacije dvoulaznog multipleksera korišćenjem minimalnog broja osnovnih logičkih kola i nacrtati njegovu električnu šemu.

b) (4p) Korišćenjem D flipflopova i dvoulaznih multipleksera realizovati 3-bitni pomerački registar sa paralelnim ulazom i serijskim izlazom. Navesti koju funkciju obavljaju i gde se koriste ovakvi pomerački registri.

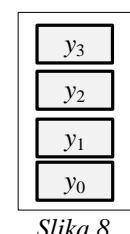
7. (14 poena) Odrediti i grafički prikazati talasni oblik napona na izlazima kola sa slike 7, v_{I1} i v_{I2} , ako je na ulazu kola prisutan naponski signal $v_U = V_u \sin(\omega t)$, $V_u = 8 \text{ V}$, $\omega = 2\pi \cdot 1000 \text{ rad/s}$. Upotrebljeni operacioni pojačavač je idealan, i napaja se sa dve baterije za napajanje $\pm V_{CC}$, gde je $V_{CC} = 5 \text{ V}$. Diode su idealne, $V_D = 1 \text{ V}$. Odrediti koliko iznosi maksimalno dozvoljena amplituda ulaznog napona da operacioni pojačavač ne bi ulazio u zasićenje.

8. (14 poena) Za prikaz nivoa napunjenoosti akumulatora u jednom industrijskom pogonu koristi se bargraf sa četiri segmenta prikazan na slici 7. Potrebno je projektovati kombinacionu mrežu koja na osnovu nivoa napunjenoosti akumulatora predstavljenog neoznačenim brojem sa četiri bita $x_3x_2x_1x_0$ generiše signale za aktivaciju pojedinih segmenata bargrafa. Segment y_0 aktivira se kada je nivo napunjenoosti veći od 2, segment y_1 kada je njivo napunjenoosti veći od 6, segment y_2 kada je nivo napunjenoosti veći od 10, i segment y_3 kada nivo napunjenoosti dostigne 15.

a) (4p) Popuniti kombinacionu tablicu za mrežu koja obavlja zadatu funkciju.

b) (6p) Realizovati kombinacionu mrežu korišćenjem osnovnih logičkih kola sa proizvoljnim brojem ulaza.

c) (4p) Realizovati kombinacionu mrežu korišćenjem samo dvoulaznih NI kola.

9. (12 poena)

Vremenskim dijagramom signala na izlazima svih flipflopova ilustrovati rad brojača sa slike 9. Prepostaviti da su u početnom trenutku svi flipflopovi bili resetovani. Odrediti moduo brojanja brojača.

